

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Adély Kaftanové a soudkyň JUDr. Dany Slavíkové a JUDr. Hany Douskové ve věci

- nezletilé: **S. N. Ř.**, narozená dne xxxxx
zastoupené opatrovníkem Městskou částí Praha 13
sídlem Sluneční náměstí 13, 158 00 Praha 5
- dcery navrhovatelky: **Silvie Ř.**, narozená dne xxxxx
bytem xxxxx, xxxxx
zastoupené advokátkou JUDr. Bohuslavou Růžičkovou
sídlem Paťanka 2722/11c, 160 00 Praha 6
- proti odpůrci: **Jaroslav T.**, narozený dne xxxxx
bytem xxxxx, xxxxx
zastoupenému advokátkou JUDr. Janou Marečkovou
sídlem Ondříčkova 2167/16, 130 00 Praha 3

o určení otcovství, o úpravu poměrů, o úpravu styku, k odvolání otce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 25. ledna 2019 č. j. 44 Nc 3021/2017-232

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku III. **mění** jen tak, že výše výživného činí 4 000 Kč měsíčně, jinak **se potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

- II. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku IV. **mění** tak, že nedoplatek na stanoveném výživném za dobu od 7. 3. 2017 do 31. 5. 2019 ve výši 88 000 Kč je odpůrce povinen zaplatit k rukám navrhovatelky do 31. 12. 2019.
- III. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích VI., VII. a VIII. **potvrzuje**.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem soud I. stupně určil, že odpůrce je otcem nezletilé S. N. Ř., narozené dne xxx z matky – navrhovatelky (výrok I.), svěřil nezletilou do péče navrhovatelky (výrok II.), uložil odpůrci povinnost platit na výživu nezletilé počínaje dnem 7. 3. 2017 částku 5 000 Kč měsíčně, vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám navrhovatelky (výrok III.), stanovil, že nedoplatek na výživném za dobu od 7. 3. 2017 do 31. 1. 2019 ve výši 113 833 Kč je odpůrce povinen zaplatit k rukám navrhovatelky ve dvou splátkách, přičemž první splátka ve výši 50 000 Kč bude splatná do 60 dnů od právní moci rozsudku a druhá splátka ve výši 68 833 Kč do 120 dnů od právní moci rozsudku (výrok IV.). Dále rozhodl, že návrh odpůrce na úpravu styku s nezletilou se vylučuje k samostatnému řízení (výrok V.), a uložil odpůrci povinnost zaplatit navrhovatelce na náhradě nákladů řízení částku 15 604 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta (výrok VI.), povinnost zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 na náhradě nákladů řízení částku 17 098 Kč (výrok VII.) a povinnost zaplatit na soudním poplatku částku 2 000 Kč na účet Obvodního soudu pro Prahu 5 (výrok VIII.).
2. Takto bylo rozhodnuto v řízení o určení otcovství k nezletilé, zahájené navrhovatelkou, s níž je dle ust. § 422 z. ř. s. spojeno řízení o péči o nezletilou a o výživě nezletilé. Otcovství odpůrce k nezletilé bylo určeno poté, co soud I. stupně ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví genetika, RNDr. Zuzany Siegelové, Ph.D. ze dne 9. 5. 2018 zjistil, že toto otcovství je možné pokládat za prakticky prokázané.
3. Před rozhodnutím o úpravě poměrů nezletilé učinil soud I. stupně tato zjištění: Nezletilá od narození žije s matkou, s odpůrcem se nestýká. Odpůrce na potřeby nezletilé nijak nepřispíval. Navrhovatelka je na rodičovské dovolené, jejím jediným příjmem je rodičovský příspěvek ve výši 7 600 Kč měsíčně (ten bude pobírat do tří let věku dítěte). Navrhovatelka bydlí u svých rodičů v jejich rodinném domku, svým rodičům na bydlení ničeho nepřispívá, naopak rodiče finančně podporují ji. Navrhovatelka nikdy neměla stálý pracovní poměr, má základní vzdělání, střední školu nedokončila. Před nástupem na rodičovskou dovolenou pracovala brigádně jako hosteska a trenérka fitness. Odpůrce má vyživovací povinnost ještě k nezletilé T. V., narozené dne xxxxx, ta mu byla stanovena po narození T. soudem schválenou dohodou rodičů ve výši 3 000 Kč měsíčně. T. V. byla svěřena do péče matky, s níž odpůrce nežije. Odpůrce žije sám. Bydlí v bytě o velikosti 120 m², který je ve vlastnictví jeho rodičů, i vybavení bytu vlastní odpůrcovy rodiče. Nemá žádné úspory, neplatí si stavební spoření či penzijní připojištění. Odpůrce vystudoval gymnázium, vysokou školu – Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni nedokončil (jeho studium zahájené v roce 2000 bylo ukončeno 4. 1. 2008 pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu oboru). O nákladech na bydlení v bytě odpůrce uváděl, že hradí svým rodičům 3 000 Kč měsíčně inkasem, posléze tvrdil, že hotově. Odpůrce je vlastníkem automobilu BMW X5, který zakoupil v lednu 2017 za cenu 700 000 Kč za finanční prostředky, které dostal darem; odmítl však sdělit od koho. Při výslechu dne 27. 7. 2018 odpůrce uvedl, že v roce 2018 byl na dovolené v Římě (tři dny) a na Mallorce (týden). Odpůrce je od 1. 8. 2016 zaměstnán u společnosti xxxxx a. s. se sídlem xxxxx, xxxxx, a to na pozici asistent stavbyvedoucího. Průměrný čistý měsíční příjem odpůrce od srpna 2016 dosud činí cca 19 000 Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

Kč. Odpůrce nemá k dispozici služební automobil, mobil, ani jiné zaměstnanecké benefity. Protože odpůrce na nezletilou dobrovolně nepřispíval, usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 č. j. 44 Nc 3021/2017-120 ze dne 6. 9. 2018 ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze č. j. 29 C 449/2018-136 ze dne 24. 10. 2018 bylo odpůrci uloženo platit výživné k rukám navrhovatelky ve výši 2 500 Kč měsíčně. Výživné je proti otci exekučně vymáháno v exekuci vedené soudním exekutorem JUDr. Ondřejem Marešem, Exekutorský úřad v Litoměřicích, pod sp. zn. 124 Ex 8466/18. Ke dni rozhodnutí soudu I. stupně nebylo prokázáno, že by odpůrce jakoukoliv částku na výživném uhradil (a to i prostřednictvím exekuce).

4. Při rozhodování o péči a výživě nezletilé aplikoval soud I. stupně ust. § 407 odst. 1, § 911, § 913 a § 915 o. z. Při rozhodování o tom, kterému z rodičů bude nezletilá svěřena do péče, respektoval faktický stav, neboť o nezletilou od narození pečuje pouze matka a odpůrce se s nezletilou nestýká. Odpůrci pak byla uložena povinnost přispívat na výživu nezletilé k rukám navrhovatelky pravidelnou finanční částku. Ke stanovené výši měsíčního příspěvku soud I. stupně došel předně po zohlednění potřeb nezletilé, které odpovídají věku, přičemž do výše výživného (zřejmě v době po narození) promítl i náklady na výbavičku, které nemohou být předmětem zvláštního plnění. Dále zohlednil majetkové a příjmové poměry navrhovatelky, která je nemajetná a která je odkázána pouze na rodičovský příspěvek, případně finanční pomoc svých rodičů. Zdůraznil, že navrhovatelka s ohledem na nízký věk nezletilé zcela plní vyživovací povinnost k nezletilé, výkonem osobní péče. Konečně přihlédl k příjmovým a majetkovým poměrům otce a uzavřel, že stanovená výše výživného těmto poměrům odpovídá a dává nezletilé možnost podílet se na otcově životní úrovni. Ačkoliv odpůrce dosahuje spíše průměrných příjmů ze zaměstnání a má vedle nezletilé ještě další vyživovací povinnost ke starší dceři, není možné přehlédnout jeho zjevně vysokou životní úroveň. Otcovy náklady na bydlení jsou minimální, je vlastníkem luxusního osobního vozidla, které obdržel darem, a je schopen hradit si zahraniční dovolené několikrát ročně. Povinnost otce přispívat na výživu nezletilé k rukám navrhovatelky soud I. stupně stanovil ode dne narození nezletilé. Jelikož otec výživné nehradil, byl vyčíslen nedoplatek na výživném za období od 7. 3. 2017 do 31. 1. 2019 v částce 113 833 Kč, který soud I. stupně odpůrci uložil k rukám navrhovatelky uhradit ve dvou splátkách.
5. O náhradě nákladů řízení (o určení otcovství) soud I. stupně rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 a § 148 odst. 1 o. s. ř. Neúspěšnému odpůrci bylo uloženo, aby úspěšné navrhovatelce nahradil vynaložené náklady na právní zastoupení spočívající v odměně advokáta a náhradě jeho hotových výdajů vypočtených dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. Neúspěšnému odpůrci bylo rovněž uloženo, aby uhradil náklady řízení vynaložené státem na znalecký posudek. Soud I. stupně neshledal důvod pro aplikaci ust. § 150 o. s. ř. - nenalezl žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by navrhovatelce náklady řízení zcela nebo zčásti nepřiznal. Připomněl, že odpůrce v řízení postupoval líknavě a přestože mu výsledky testu DNA byly známy již v květnu 2018, neprojevil vůli spor s navrhovatelkou ukončit určením otcovství souhlasným prohlášením rodičů.
6. Výrok o povinnosti odpůrce zaplatit soudní poplatek z návrhu (na určení otcovství) vychází z ust. § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Výši poplatku upravuje položka 4 písm. c) Sazebníku poplatků.
7. Ve výrocích III., IV., VI., VII. a VIII. napadl rozsudek soudu I. stupně včasným odvoláním odpůrce. Navrhl, aby odvolací soud změnil rozhodnutí o výši jeho vyživovací povinnosti tak, že bude uznán povinným platit na výživu nezletilé částku 2 500 Kč měsíčně a že případný nedoplatek bude povinen splácet ve splátkách po 1 000 Kč měsíčně. Odpůrce je přesvědčen, že soudem I. stupně zvolená výše výživného neodpovídá rozhodným zákonným kritériím. Poukázal především na to, že jeho průměrný čistý měsíční výdělek činí 19 000 Kč a že má ještě jednu vyživovací povinnost k dnes osmileté dceři. Ministerstvem spravedlnosti publikované

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

tabulky stanovující procentuální rozmezí výše výživného z příjmu povinného rodiče v závislosti na věku dítěte počítají pro dvouleté dítě s výživným ve výši 11-15 % příjmu povinného rodiče, přičemž horní hranice odpovídá zvýšeným odůvodněným potřebám nezletilého dítěte a dolní hranice pak výživnému pro dítě s nezvýšenými odůvodněnými potřebami, příp. situaci, kdy povinný má více vyživovacích povinností. Okolnost dovolených odpůrce a vlastnictví automobilu lze zohlednit v poměrech projednávané věci tak, že základní výživné odpovídající doporučeným tabulkám bude zvýšeno na částku 2 500 Kč měsíčně. Odpůrce zahraniční dovolené (pobyt v hojně navštěvovaných turistických destinacích Řím a Mallorca) ostatně nebyly nijak nákladné a odpůrce je absolvoval od narození nezletilé dvakrát. Prostředky na zakoupení automobilu pak byly účelově vázány, poskytovatel daru dar podmínil právě zakoupením automobilu dané tovární značky. Odpůrce není oprávněn automobil zcizit a případně peníze použít jinak. Odpůrce navíc automobil k cestám do svého zaměstnání potřebuje. Bez relevance nejsou ani poměry matky nezletilé, patrně z jejího facebookového profilu. Z něho plyne, že matka obchoduje se značkovým oblečením Gucci a Givenchy, jezdí na zahraniční dovolené a na hory, prezentuje se v luxusním vyzývavém oblečení a vůbec vede život, který zcela neodpovídá jejímu tvrzenému příjmu 7 600 Kč měsíčně. Dále odpůrce soudu I. stupně vytkl, že při vyčíslení nedoplatku na výživném nezohlednil jím provedené platby výživného do doby vydání rozsudku, přičemž připomněl, že běží exekuce vymození výživného podle předběžného opatření. Odpůrce konečně nesouhlasil s tím, aby mu byla uložena povinnost zaplatit navrhovatelce náklady řízení před soudem I. stupně a povinnost zaplatit plné náklady státu. Připomněl, že sama navrhovatelka potvrdila, že se v rozhodné době stýkala s více muži, takže jeho otcovství nebylo bez pochybností, a odpůrci proto nelze spravedlivě klást k tíži skutečnost, že trval na vypracování testu otcovství v rámci soudního řízení. S tím pak souvisí to, že na úhradě nákladů řízení o určení otcovství by se měli oba, tj. jak odpůrce, tak navrhovatelka, podílet stejným dílem.

8. Navrhovatelka navrhla potvrzení napadené části rozsudku soudu I. stupně jako věcně správné. Nesouhlasila ani s návrhem, aby odpůrce splácel dlužné výživné ve splátkách po 1 000 Kč měsíčně splatných spolu s běžným výživným, neboť odpůrce velmi dobře věděl, že má vyživovací povinnost k nezletilé dceři a mohl si vytvořit finanční rezervu. Uvedla, že odpůrce se zprvu k ještě nenarozené dceři hlásil (v rozhodné době navrhovatelka žila s odpůrcem a žádný jiný vztah neudržovala), avšak následně se snažil vyhnout všem povinnostem spojených s narozením a výchovou nezletilé. Začal tvrdit, že není otcem, nepřispěl do dnešního dne matce k úhradě nákladů spojených s těhotenstvím a narozením dítěte a ani v minimálním rozsahu o nezletilou nepečoval. Navrhovatelka byla zcela odkázána sama na sebe a na pomoc své matky, která v té době ještě musela pečovat o těžce nemocného manžela. Navrhovatelka s žádným značkovým oblečením neobchoduje, pouze sdílela na facebooku inzerát svého kamaráda, který se prodejem zabývá, a tímto způsobem se snažila prodat své a dceřiny obnošené věci. K platbě výživného došlo až na základě exekuce a dosud byla uhrazena celkem částka 20 000 Kč (ve čtyřech splátkách po 5 000 Kč - dne 21. 1. 2019, 12. 3. 2019, 17. 4. 2019 a 11. 5. 2019). Na žádné zahraniční dovolené matka po narození dcery nebyla, pouze na facebooku sdílela své vzpomínkové fotografie. Navrhovatelka se o dceru řádně celodenně stará, věnuje jí veškerý čas, na rozdíl od odpůrce, který se s dcerou viděl třikrát na jednu až dvě hodiny (spolu se svou matkou nebo se svou přítelkyní). Navrhovatelka pokládá za spravedlivé i rozhodnutí soudu o náhradě nákladů řízení.
9. Opatrovník nezletilé navrhl potvrzení napadené části rozsudku jako věcně správné.
10. Odvolací soud přezkoumal podle ust. § 212 a § 212a o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení předcházející jeho vydání, vzal v úvahu tvrzení navrhovatelky o úhradě výživného prostřednictvím exekuce a došel k závěru, že odvolání je částečně důvodné.

11. Skutkový stav, jak byl soudem I. stupně zjištěn a výše rekapitulován, vychází z obsahu provedených důkazů a v odvolacím řízení nedoznal žádné podstatné změny - vyjma matkou potvrzené skutečnosti, že otec prostřednictvím exekuce na výživu nezletilé zaplatil celkem 20 000 Kč. Na tomto místě je třeba říci, že soud I. stupně se tvrzením otce o platbách výživného na nezletilou zabýval a logicky uzavřel, že otec svá tvrzení o platbách výživného vkladem hotovosti na účet navrhovatelky ve dnech 4. 10. 2018 a 21. 1. 2019 neprokázal (navrhovatelka tvrdila jiný původ v těchto dnech vložených finančních prostředků na její účet). Pokud soud I. stupně nepřihlédl k žádným platbám uhrazeným prostřednictvím exekuce, bylo to proto, že navrhovatelka nesdělila, že prostřednictvím exekuce nějakou částku obdržela, a odpůrce takovou skutečnost soudu I. stupně rovněž netvrdil (a neprokazoval).
12. Podle ust. § 913 odst. 1 o. z. platí, že pro určení rozsahu výživného jsou rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného je třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popř. zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje a k míře, v jaké tak činí, přihlédně se popř. i k péči o rodinnou domácnost (§ 913 odst. 2 o. z.). Podle ust. § 915 odst. 1 o. z. má být životní úroveň dítěte v zásadě shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte. Podle ust. § 922 odst. 1 o. z. výživné lze přiznat jen ode dne zahájení soudního řízení, u výživného pro děti i za dobu nejdéle tří let zpětně od tohoto dne.
13. Odvolací soud je přesvědčen, že soud I. stupně při určení výše výživného, jež je odpůrce (otec) povinen měsíčně hradit na výživu nezletilé, v zásadě respektoval uvedená zákonná hlediska. Soud I. stupně jen mírně přecenil otcovu životní úroveň a ne zcela dostatečně zohlednil odpůrcovu další vyživovací povinnost a to, že finanční potřeby nezletilé odpovídají pouze jejímu věku. I dle názoru odvolacího soudu není možné při stanovení výše měsíčního výživného vycházet pouze z výše otcova příjmu ze zaměstnání, nýbrž je třeba přihlížet i k otcově životní úrovni, která jeho příjmu ze zaměstnání, dosavadní profesní kariéře a nulovým úsporám z minulosti vůbec neodpovídá. Otec má (zřejmě od svých rodičů) zajištěno bydlení - s největší pravděpodobností včetně úhrady nákladů s bydlením spojených, otec obdržel darem luxusní motorové vozidlo (v porovnání s jeho deklarovanými příjmovými a majetkovými poměry), je schopen nést náklady provozu takového vozidla a od narození nezletilé absolvoval i zahraniční dovolené. Lze tedy předpokládat, že podstatnou část odpůrcova příjmu ze zaměstnání je dobře možné použít na úhradu vyživovacích povinností tak, aby se obě odpůrcovy dcery mohly na zvýšené životní úrovni odpůrce rovněž podílet. Především s ohledem na druhou otcovu vyživovací povinnost (ke školou povinné dceři) pokládá odvolací soud za příležitější stanovit výši výživného k novorozené a dnes dvouleté S. částkou 4 000 Kč měsíčně, přičemž v prvních šesti měsících věku nezletilé se v této částce odráží i zvýšené náklady na pořízení výbavičky.
14. Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně ve výroku o vyživovací povinnosti podle ust. § 220 odst. 1, písm. a) o. s. ř. změnil jen tak, že výši výživného pro nezletilou stanovil od jejího narození částkou 4 000 Kč měsíčně. V samotném určení povinnosti odpůrce platit měsíčně na výživu nezletilé pravidelný finanční příspěvek splatný k rukám navrhovatelky do každého 15. dne v měsíci předem s účinností od 7. 3. 2017 odvolací soud dle ust. § 219 o. s. ř. potvrdil rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný.
15. Odvolací soud s ohledem na běh času (od vydání rozsudku soudu I. stupně) a vzhledem k tomu, že odpůrce dosud uhradil prostřednictvím exekuce výživné ve výši celkem 20 000 Kč, změnil dle ust. § 220 odst. 1, písm. b) o. s. ř. rozsudek soudu I. stupně ve výroku o nedoplatku

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.

na výživném. Z celkového výživného, jež mělo být uhrazeno za 27 měsíců v období od března 2017 do 31. 5. 2019 v částce 108 000 Kč, bylo uhrazeno 20 000 Kč, zbývá tedy uhradit 88 000 Kč. Tuto částku uložil odvolací soud odpůrci zaplatit k rukám navrhovatelky do konce roku 2019 tak, aby měl odpůrce dostatek času obstarat finanční prostředky na úhradu nedoplatku a současně aby úhrada celého dluhu na výživném nebyla neúměrně oddalována.

16. Výroky o náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně odvolací soud potvrdil jako věcně správné dle ust. § 219 o. s. ř. Soud I. stupně správně vystihl, že odpůrce nebyl ve sporu o určení otcovství úspěšný, a proto mu správně uložil povinnost zaplatit navrhovatelce náhradu vynaložených nákladů tohoto řízení, již správně vyčíslil, a současně mu správně uložil i povinnost uhradit státu státem vynaložené náklady na znalecký posudek z oboru genetika. Pro mimořádné odepření náhrady nákladů řízení úspěšné navrhovatelce není žádný důvod. Chování účastníků v době, kdy byla nezletilá počata, lze jen těžko zohlednit při rozhodování o náhradě nákladů řízení o určení otcovství, neboť spor mezi navrhovatelkou a odpůrcem bylo objektivně možné vyřešit mimosoudně – bez zvýšených nákladů spojených s vedením soudního řízení a bezsporu rychleji (byť by zřejmě bylo nutné vynaložit náklady na znalecký posudek z oboru genetika). Odpůrce přitom ani netvrdil, že by se o hospodárnější řešení sporu o otcovství k nezletilé jakkoliv pokoušel.
17. Odvolací soud jako věcně správný potvrdil dle ust. § 219 o. s. ř. i výrok o povinnosti odpůrce zaplatit soudní poplatek za řízení o určení otcovství. Tomuto výroku ostatně odpůrce žádnou konkrétní nesprávnost nevytýkal.
18. Výrok o nákladech odvolacího řízení vychází z ust. § 23 z. ř. s. (ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř.) Předmětem odvolacího řízení již byla jen úprava péče a výživy nezletilé. Řízení o úpravě poměrů k nezletilému dítěti lze zahájit i bez návrhu, a proto žádný z účastníků takového řízení zásadně nemá právo na náhradu nákladů podle výsledku řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 6. června 2019

Mgr. Adéla Kaftanová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Hrdličková.